

**Qorti tal-Magistrati (Malta)
Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali**

Magistrat Dr. Claire L Stafrace Zammit B.A. LL.D.

**Il-Pulizija
[Spettur Trevor Micallef]**

vs

Axel Vella

Kumpilazzjoni Numru: 1210/12

Illum, 18 ta' April, 2016

Il-Qorti,

Rat l-akkuza migjuba kontra l-imsemmi Axel Vella detentur tal-karta tal-identita` numru 179395(M).

Akkuzat talli:

F'dawn il-Gzejjer fid-9 ta' Frar 2012, ghall-habta tas-siegħa ta' filghodu (01:00 a.m.) fi Triq San Gorg, San Giljan u/jew fil-vicinanze, minghajr li l-hsieb li joqtol jew iqieghed l-hajja fil-periklu car, ikkaguna feriti ta' natura gravi fil-gisem ta' Joseph James Criminale.

Rat it-talba tal-prosekuzzjoni sabiex minnbarra li tinfliggi l-piena stabbilita mil-Ligi, jekk jidhrilha xieraq, tipprovdi għas-sigurta` ta' Joseph James Criminale jew sabiex tinzamm il-bon ordni pubbliku, flimkien mal-piena jew minflok il-piena applikabbli għar-reat, torbot lill-hati b'obbligazzjoni tiegħu nnifsu taht penali ta' flis li tigi ffixxata minnha;

Rat il-kunsens tal-Avukat Generali li bih ta' l-kunsens tieghu sabiex din il-kawza tigi trattata bi procedura sommarja;

Rat l-atti kollha tal-kawza senjatament il-provi kollha migjuba u n-nota ta' sottomissjoni tal-prosekuzzjoni;

Ikkunsidrat:

Illi din il-kawza tittratta fuq allegat griehi gravi fuq certu Joseph Criminale minn Axel Vella f'Paceville u dan fid-disgha (9) ta' Frar 2012. Illi anke skont verzzjoni tal-imputat fl-istqarrija kien hemm tfajla u guvni mieghu li kienu qeghdin jitlewwmu u gie l-allegat vittma jferraqhom u hemmhekk b'xi mod bdiet glieda fejn l-imputat fl-istqarrija qal illi waddab gebla lill-vittma biex jiddefendi lilu nnifsu u l-vittma Joseph Criminale fl-istqarrija tieghu kien qal illi ma kienitx kwistjoni ta' difiza illi l-imputat kien laqtu.

Ikkunsidrat:

Illi l-Qorti rat l-istqarrija ta' Joseph Criminale u x-xhieda ta' siehbu Michael George Cini li ftit li xejn ta' dawl fuq il-kaz. Rat ic-certifikat mediku ta' Criminale li sfortunatament ghal xi raguni ma giex mahluf bil-gurament mit-tabib Dr. A. Mercieca u l-anqas ma nghatat id-debita ezenzjoni mid-difiza.

Ikkunsidrat illi Joseph James Criminale ma xehedx u dan ghaliex huwa emigra l-Awstralja.

Ikkunsidrat ulterjorment illi f'kull kaz kriminali , huwa l-oneru tal-prosekuzzjoni li tressaq l-ahjar provi sabiex tikkonvinci lill-Qorti li l-akkuzi addebitati lill-imputat huma veri u dan ghaliex, kif ighid il-**Manzini** fil-ktieb tieghu Diritto Penale Vol III, Kap IV, pagna 234, Edizione 1890:-

“Il cosi` detto onero della prova, cioe` il carico di fornire, spetta a chi accusa – onus probandi incumbit qui osservit”.

Huwa ghalhekk il-kompitu` ta' din il-Qorti li tezamina x-xhieda w il-provi prodotti, sabiex tara jekk l-akkuzi moghtija fil-konfront tal-imputat mill-prosekuzzjoni, gewx ippruvati sal-grad rikjest mil-ligi.

L-Artikolu 638 tal-istess ligi imbaghad jghid hekk:

“(1) Bhala regola, ghandu jitqies li tingieb il-prova l-aktar shiha u sodisfacenti illi l-kaz ikun jaghti, u li ma jithalla barra ebda xhud li x-xhieda tieghu tkun importanti.”

Illi kif inhu ben risaput, sabiex persuna tinstab hatja ta' reat, il-prosekuzzjoni ghandha l-oneru li tipprova l-kaz taghha minghajr dubbju dettat mir-raguni, dubbju li ma jhallix lill-gudikant ikollu dik il-konvinzjoni morali dwar ir-responsabbilita` kriminali tal-persuna akkuzata. Dubbju li minhabba fih, min ghandu jiddeciedi, ma jistax jiddeciedi la naha w lanqas ohra. Huwa l-akkuzat,

li bil-ligi m'ghandu ghalfejn jipprova xejn, imsahhah bil-presunzjoni tal-innocenza, li jista' jasal sal-grad tal-probabbilita`. ¹

Illi gustament f'dan il-kaz il-prosekutur qajjem il-kwistjoni tal-prova cirkostanzjali u dan ghaliex hawnhekk ghandna kaz fejn il-parte civile ma tax id-depozizzjoni tieghu bil-gurament quddiem din il-Qorti.

Hija dejjem il-prosekuzzjoni li trid tipprova l-elementi kollha tar-reat u dan permezz ta' provi diretti jew indizzjarji u sal-grad tal-konvinciment morali tal-gudikant. ²

Kwantu ghal provi indizzjarji , referenza qed issir ghal dak li nghad minn **Lord Normand** fil-kawza fl-ismijiet **Teper v The Queen** [1952] AC 480, 489 fejn intqal:

"It is also necessary before drawing the inference of the accused's guilt from circumstantial evidence to be sure that there are no other coexisting circumstances which would weaken or destroy the inference." ³

Il-Qorti taghmel referenza ghal sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar id-disgha (9) ta' Jannar 1998 fl-ismijiet **Il-Pulizija v Emanuel Seisun** fejn gie dikjarat li :

¹ **Il-Pulizija v Joseph Zampa et** deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar l-1 ta' Lulju 1998.

² **Il-Pulizija v Paul Farrugia** deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar it-3 ta' Marzu 2000.

³ **Il-Pulizija v Dawood Sayed Dawood Abdel El Kaader** moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar id-9 ta' Gunju, 1998.

"huwa veru li fil-kamp penali il-provi indizzjarji huma hafna drabi aktar importanti mill-provi diretti, izda hu veru wkoll li l-provi indizzjari jridu jigu ezaminati b'aktar attenzjoni sabiex wiehed jaccerta ruhu li huma univoci".

Archbold fil-ktieb tieghu Criminal Practice⁴ b'referenza ghal dak li qal Lord Normand fil-kawza fl-ismijiet Teper v The Queen [1952] jghid:

*"Circumstantial evidence is receivable in Criminal as well as in Civil Cases; and indeed, the necessity of admitting such evidence is more obvious in the former than in the latter, for in criminal cases, the possibility of proving the matter charged by the direct and positive testimony of eye witnesses or by conclusive documents much more than in civil cases; and where such testimony is not available. The Jury are permitted to infer the facts proved other facts necessary to complete the elements of guilt or establish innocence. It must always be narrowly examined, if only, because evidence of this kind may be fabricated to cast suspicion on another. **It is also necessary before drawing the inference of the accused's guilt from circumstantial evidence to be sure that there is no other co-existing circumstance which would weaken or destroy the inference.**" (enfazi mizjud)*

Il-Qorti hawnhekk taghmel referenza ghal sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fil-15 ta' Gunju, 1998 fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija v Joseph Lee Borg**, fejn kien gie ritenut li provi jew indizzji cirkostanzjali ghandhom ikunu univoci, cioe` mhux ambigwi. Ghandhom ikunu indizzji evidenti li jorbtu lill-akkuzat mar-reat u hadd iktar, anzi l-akkuzat biss, li hu l-hati u l-provi li jigu impressqa, ikunu kompatibbli mal-presunzjoni tal-innocenza tieghu.

Fis-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-6 ta' Mejju, 1961 fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija v Carmelo Busuttil**:

⁴ 1997 Edition, para. 10 – 3.

"Il-prova indizzjarja ta' spiss hija l-ahjar prova talvolta hija tali li tipprova fatt bi precizjoni matematika."

Finalment din il-Qorti taqbel hafna ma dak li ntqal fis-sentenza fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija v David Gatt** deciza fis-17 ta' Gunju, 1998 dwar prova cirkostanzjali fejn intqal:

"Provi cirkostanzjali huma bhal katina li tintrabat minn tarf ghal tarf b'sensiela ta' ghoqiedi li jorbtu ma' xulxin u li flimkien jwasslu fl-istess direzzjoni."

Illi fid-dawl tas-suespost, ghalhekk din il-Qorti trid tezamina bir-reqqa kollha l-provi cirkostanzjali mressqa mill-Prosekuzzjoni bil-ghan sabiex tistabilixxi jekk humiex diretti fl-istess direzzjoni u cioe` jekk iwasslux ghall-htija tal-imputat.

Illi din il-Qorti ukoll kellha l-okkazjoni li tiddeciedi fuq kazijiet ta' *hearsay evidence* u kienet wahda minn dawk illi accettat din it-tip ta' prova gialadarba din tinduci biss lejn il-htija tal-imputat. Fil-fatt fid-decizjoni **Il-Pulizija v. Nizar Al-Ghadi (deciza 7 ta' Marzu 2016)** din il-Qorti hadet in konsiderazzjoni numru kbir ta' provi cirkostanzjali fl-assenza tax-xhieda tal-parte civile ghaliex kienet mietet qabel ma bdew il-proceduri l-Qorti.

Illi f'dan il-kaz pero` hawn sitwazzjoni kemmxejn differenti u dan ghaliex ma hemm xejn li jghin lil din il-Qorti tkun moralment konvinta mill-htija tal-imputat mill-provi migjuba.

Bir-rispett kollu il-prosekuzzjoni naqset li ttella' lit-tabib bhala xhud sabiex jikkonferma c-certifikat mediku mahrug minnu; ma ngabux il-persuni li kienu mal-imputat dak il-hin tal-incident u li allegatament holqu inizzjalment id-dizgwid; ugwalment ma ngabx il-parte civile sabiex jixhed bil-gurament u ghalkemm inghad li jghix l-Awstralja; setghet tigi segwita per ezempju il-procedura tal-ittri rogatorji. Kullma ghandha din il-Qorti quddiemha hi x-xhieda xejn cara ta' Michael George Cini, u l-istqarrija tal-vittma kontra l-istqarrija tal-imputat li qed jghid li agixxa in difeza.

Dawn in-nuqqas ta' provi jaghmluha ferm diffiци sabiex tasal ghal konvinciment oltre d-dubju ragjonevoli sabiex issib htija kontra l-imputat u ghalhekk filwaqt li ma ssibx lill-imputat **Axel Vella** hat ital-akkuzi kif dedotti kontrih tilliberah minnhom.

Dr Claire L Stafrace Zammit B.A. LL.D.
Magistrat